

[Rahbæk Møller]

Derfor vil vi gerne rejse spørgsmålet, om vi ikke burde arbejde for, at EF's forskningsprogrammer blev a la carte-programmer, som vi tilmeldte os efter behov i stedet for automatisk at betale for det hele uanset interesse. En sådan omlægning ville også lette deltagelse fra udenforstående nationer, herunder ikke mindst de nordiske, som vi jo alle sammen er interesserede i så vidt muligt skal kobles på disse forskningsprogrammer.

Afslutningsvis vil jeg sige et par ord om militær forskning. Det er de gode aspekter i den førte politik, at Danmark ikke deltager i noget militært forsknings samarbejde, i hvert fald ikke officielt. Men der kan jo være problemer alligevel, således som Erhvervsudvalget jo fik at vide, da vi for nylig besøgte en af ESA's hovedleverandører, Aerospatiale, i forbindelse med et besøg i Paris. Det er samme afdeling, der fremstiller både ESA's løfteraketter og det franske strategiske a-våben.

Nu ville det være en illusion at tro, at der kan opstilles vandtætte skodder mellem civil og militær forskning. Viden opstået ved civile programmer kan naturligvis udnyttes militært, lige så vel som det modsatte er tilfældet.

Jeg taler heller ikke for, at vi skal udmelde os af ESA, fordi et andet medlemsland snyder på vægten. Men vi må tage diskussionen op og finde ligesindede lande, der sammen med os kan gøre Frankrig klart, at den trafik med at blande dets atomoprustning og ESA's samarbejde ikke går. Og så må vi være mere opmærksomme i fremtiden over for lignende tilfælde.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Blot den korte oplysning, at det nordiske forskningsbudget er kraftigt stigende. Jeg strøg alle disse mange tal i mit indlæg for ikke at genere medlemmerne. Men da nu hr. Rahbæk Møller bruger denne strygning, som han var godt bekendt med, fordi han har set det lange taleudkast, til at angribe mig for passivitet på det nordiske område, så bliver jeg nødt til lige at gøre opmærksom på følgende:

Jeg har kulturministeren og 10 andre ministre som vidner på, at jeg hele vejen igennem har kæmpet for, at så stor en del af Nordisk Ministerråds budget som muligt skulle bruges til forskning. Det er der især adskillige kulturministre der vil kunne huske, for jeg har bl.a.

ment, at man godt kunne opprioritere forskningen på dele af de kulturelle aktiviteterets bekostning; det indrømmer jeg herved – med risiko for, at der er nogle kulturordførere til stede; jeg ser, at der i hvert fald er én.

Når det gælder de samlede budgetter, har det udviklet sig på følgende måde: I 1983 blev der brugt 108 mio. kr. på forskning, i 1984 130 mio. kr., i 1985 142 mio. kr. og i 1986 154 mio. kr., og jeg kan forsikre, at denne stigning fortsætter, idet vi jo netop i de seneste år er kommet med i dette teleskopsamarbejde, i Ocean Drilling Project og også i et nordisk datateknologiprogram. Så jeg kan forsikre, at der er gang i sagerne også på nordisk plan; hvis hr. Rahbæk Møller ser min tale, vil han kunne se, at der var en fin balance også i den korte version, men nu bliver jeg altså nødt til at fremdrage den lange version på dette ene punkt, hvilket jeg i øvrigt takker for anledningen til.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Jeg beklager naturligvis, at jeg kom til at citere nogle tal fra et tidligere udkast til en tale, som jeg så venligt har fået af ministeren.

Men det, jeg hæftede mig ved, er den handlingsplan, der skal behandles i næste måned, og som vi ved at der stort set ikke er bevilget penge til, og som derfor forvandles til nul og niks. Jeg har forstået, at det ikke er den danske regering, der har strittet imod i denne sag, og det vil jeg gerne have bekræftet.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Det kan bekræftes, som jeg også sagde.

Erling Olsen (S):

På grundlag af denne bekræftelse kan man jo kun ønske undervisnings- og forskningsministeren bedre held næste gang.

Så vil jeg sige, at jeg synes, det er godt, at vi har fået denne debat, og jeg siger tak til ministeren for svaret.

Jeg mener imidlertid, at det er ganske farligt, hvis man knytter for meget af debatten til spørgsmål om kroner og øre, og jeg vil meget gerne advare imod, at man for ensidigt interesserer sig for den såkaldte programudnyttelse i det internationale forsknings samarbejde, for